

UCHWAŁA NR 2359/20
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Z DNIA 15 LIPCA 2020 r.

W SPRAWIE:

Wydania decyzji w przedmiocie zwrotu dofinansowania udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.

NA PODSTAWIE:

- art. 207 ust. 1 pkt 2 i ust. 9 pkt 1 w zw. z art. 61 ust. 1 pkt 2 lit. a oraz art. 67 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),
- art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 512 z późn.zm.),
- art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn.zm.),
- art. 9 ust. 1 pkt 2 i art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. a oraz art. 24 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 818),
- art. 54 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacji podatkowej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.)

uchwała się co następuje:

§ 1

Wydaję się decyzję administracyjną w sprawie zwrotu (...) dotacji, którą otrzymał na podstawie umowy o dofinansowanie projektu pod nazwą (...) z dnia (...) ., w kwocie 201 347,50 zł (*słownie: dwieście jeden tysięcy trzysta czterdzieści siedem złotych i pięćdziesiąt groszy*), w tym środki Unii Europejskiej w kwocie 180 153,03 zł (*słownie: sto osiemdziesiąt tysięcy sto pięćdziesiąt trzy złote i trzy grosze*) oraz środki budżetu krajowego w kwocie 21 194,47 zł (*słownie: dwadzieścia jeden tysięcy sto dziewięćdziesiąt cztery złote i czterdzieści siedem groszy*) wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia 19.07.2017 r. do dnia ich zwrotu, która została wykorzystana z naruszeniem procedur wskazanych w art. 184 ustawy o finansach publicznych.

Wskazane kwoty należy zwrócić na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego nr 95 1020 2629 0000 9502 0342 7440 prowadzony w banku PKO Bank Polski w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji.

Przedmiotowy dokument stanowi załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego oraz Dyrektorowi Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ANDRZEJ BĘTKOWSKI

**Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr 2359/20
dnia 15 lipca 2020 r.**

DECYZJA

Nr EFS-III.433.7.2020

**Zarząd Województwa Świętokrzyskiego pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej
w składzie:**

Andrzej Bętkowski - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
Renata Janik - Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
Marek Bogusławski - Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
Tomasz Jamka - Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

działając na podstawie art. 207 ust. 1 pkt 2 i ust. 9 pkt 1 w zw. z art. 61 ust. 1 pkt 2 lit. a oraz art. 67 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 512 z późn. zm.), art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.), art. 9 ust. 1 pkt 2 i art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. a oraz art. 24 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 818), art. 54 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.), z urzędu

postanowił określić, że:

Beneficjent (...) jest zobowiązany zwrócić dotację, którą otrzymał na podstawie umowy o dofinansowanie projektu pod nazwą (...) z dnia 10.03.2017 r., w kwocie 201 347,50 zł (*słownie: dwieście jeden tysięcy trzysta czterdzieści siedem złotych i pięćdziesiąt groszy*), w tym środki Unii Europejskiej w kwocie 180 153,03 zł (*słownie: sto osiemdziesiąt tysięcy sto pięćdziesiąt trzy złote i trzy grosze*) oraz środki budżetu krajowego w kwocie 21 194,47 zł (*słownie: dwadzieścia jeden tysięcy sto dziewięćdziesiąt cztery złote i czterdzieści siedem groszy*) wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia 19.07.2017 r. do dnia ich zwrotu, która została wykorzystana z naruszeniem procedur wskazanych w art. 184 ustawy o finansach publicznych.

Wskazane kwoty należy zwrócić na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego nr 95 1020 2629 0000 9502 0342 7440 prowadzony w banku PKO Bank Polski w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji.

UZASADNIENIE

Stan faktyczny

W dniu 30 sierpnia 2016 roku Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego (dalej: DW EFS WŚ) ogłosił konkurs numer RPSW.09.01.00-IZ.00-26-053/16 (dalej: Konkurs) w ramach osi 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem.

Konkurs realizowany był w ramach celu tematycznego 9 (CT9) obejmującego promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją, jako optymalny model zapewnienia skuteczności interwencji oraz integrację wsparcia. W ramach osi priorytetowej 9 przewidziano realizację priorytetu inwestycyjnego 9i. Priorytet inwestycyjny 9i zakłada realizację zindywidualizowanych i kompleksowych działań prowadzących do poprawy poziomu efektywności zawodowej osób i rodzin wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Pan (...) (dalej: Wnioskodawca/Beneficjent/Strona) złożył wniosek o dofinansowanie projektu (...) (dalej: Wniosek).

Projekt uzyskał 123,5 punktów, został pozytywnie oceniony i wybrany do dofinansowania.

W konsekwencji powyższego, w dniu 10 marca 2017 roku Zarząd Województwa Świętokrzyskiego pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (dalej: IZ lub Organ) zawarł z Beneficjentem umowę o dofinansowanie projektu nr (...) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (dalej: Umowa).

Projekt realizowany był w okresie od 1 maja 2017 roku do 31 maja 2018 roku.

W ramach projektu Wnioskodawca założył, że głównym jego celem będzie kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczno-zawodowa dla 40 osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu województwa świętokrzyskiego w tym:

-osób niepełnosprawnych (w szczególności osób o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niesprawnościami sprzężonymi i/lub intelektualnymi i/lub zaburzeniami psychicznymi);

-osób bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy.

Ponadto w rozdziale III, sekcji 3.1, podsekcji 3.1.2 Wniosku Beneficjent podkreślił, że projekt ma wpływ na realizację celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego 9i „*aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez wzmocnienie ich szans na zatrudnienie*” poprzez objęcie wsparciem osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, przeprowadzenie kompleksowej i zindywidualizowanej aktywizacji społecznej lub społeczno-zawodowej m.in. poprzez wsparcie motywacyjne i szkoleniowe, a także przyczynianie się do wzrostu wartości wskaźnika rezultatu dla określonego celu szczegółowego z uwzględnieniem efektywności społeczno-zatrudnieniowej.

Zgodnie z powyższym, Beneficjent w części 1.6. Wniosku wskazał, że wsparcie w ramach projektu będzie realizowane poprzez kompleksową i zindywidualizowaną aktywizację społeczno-zawodową obejmującą działania wspierające uczestników w wymiarze społecznym poprzez terapię, indywidualne poradnictwo psychospołeczne, coaching oraz w wymiarze zawodowym mające na celu podnoszenie/zmianę kwalifikacji/kompetencji, poprzez staże, pośrednictwo pracy, zatrudnienie wspomaganie dla osób niepełnosprawnych.

W związku z tym, że projekt Wnioskodawcy zakładał wsparcie dla uczestników poprzez aktywizację społeczno-zawodową, musiał spełnić obligatoryjne kryterium dostępu w odniesieniu do efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym i zatrudnieniowym.

W ramach powyższego, w rozdziale IV, sekcji 4.6, podsekcji 4.6.1 Wniosku, Strona wskazała, że w odniesieniu do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym minimalny poziom efektywności społeczno-zatrudnieniowej osiągnie na poziomie 60%, a minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej będzie wynosił 30%, natomiast w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi minimalny poziom efektywności społeczno-zatrudnieniowej będzie wynosił 46%, a minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej osiągnie poziom 12%. Wskazane we Wniosku wskaźniki odpowiadały minimalnym wartościom wymagany w Regulaminie Konkursu.

W celu stworzenia warunków umożliwiających ustalanie kompleksowych i efektywnych ścieżek reintegracji zawodowej dla uczestników projektu, zgodnie z Regulaminem konkursu, Wnioskodawca we Wniosku zaznaczył, że w odniesieniu do grupy docelowej, projekt będzie realizował w partnerstwie z Fundacją Centrum Europy Lokalnej z siedzibą w Kielcach, ul. Księdza Piotra Ściegiennego 35 B, 25-380 Kielce oraz z Powiatem Kieleckim/Powiatowym Urzędem Pracy w Kielcach, ul. Oscara Kolberga 4, 25-620 Kielce (dalej: Partnerzy). Podkreślał przy tym, że Partnerzy mają doświadczenie w realizowaniu podobnych programów finansowanych ze środków EFS.

Miarą osiągnięcia celu projektu (kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczno-zawodowa dla 40 osób) miało być zrealizowanie następujących wskaźników:

Wskaźniki kluczowe produktu :

- 1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 40 osób;
- 2) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - 20 osób;

Wskaźniki kluczowe rezultatu bezpośredniego (odnoszą się do bezpośrednich efektów projektu a ich realizacja jest wynikiem projektu):

- 1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu- 28 osób;
- 2) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu- 24 osoby;
- 3) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)- 9 osób;
- 4) Liczba osób zagrożonych, które uzyskały doświadczenie zawodowe po opuszczeniu programu – 28 osób.

Na podstawie zawartej Umowy Instytucja Zarządzająca przyznała Stronie dofinansowanie na realizację projektu w łącznej kwocie 508 756,16 zł (*słownie: pięćset osiem tysięcy siedemset pięćdziesiąt sześć złotych i szesnaście groszy*), w tym środki europejskie w kwocie 455 202,89 zł (*słownie: czterysta pięćdziesiąt pięć tysięcy dwieście dwa złote i osiemdziesiąt dziewięć groszy*) oraz dotację celową z budżetu krajowego w kwocie 53 553,27 zł (*słownie: pięćdziesiąt trzy tysiące pięćset pięćdziesiąt trzy złote i dwadzieścia siedem groszy*).

Zgodnie z Umową i harmonogramem płatności, dofinansowanie było przekazywane w formie transz, przy czym pierwsza transza mogła być wypłacona w wyniku złożonego wniosku zaliczkowego, a każda kolejna po złożeniu, zatwierdzeniu wniosku o płatność rozliczającego poprzednią transzę, przy czym we wniosku musi zostać rozliczone co najmniej 70% łącznej kwoty otrzymanych transz dofinansowania.

W dniu 30 maja 2017 roku Beneficjent złożył wniosek o płatność nr RPSW.09.01.00-26-0038/16-001-02, w którym zawnioskował o wypłatę pierwszej transzy w wysokości

201 347,50 zł (*słownie: dwieście jeden tysięcy trzysta czterdzieści siedem złotych i pięćdziesiąt groszy*) w celu możliwości realizowania projektu.

IZ RPO WŚ w dniu 6 lipca 2017 roku dokonała pozytywnej weryfikacji ww. wniosku zaliczkowego, czego konsekwencją było wypłacenie Wnioskodawcy w dniu 19 lipca 2017 roku wnioskowanej pierwszej transzy.

Dnia 27 listopada 2017 roku Strona złożyła wniosek o płatność nr RPWS.09.01.00-26-0038/16-003-02 za okres od 01.07.2017 r. do 30.09.2017 r., w którym rozliczała część wypłaconego dofinansowania.

W dniu 18 grudnia 2017 roku DW EFS dokonał pozytywnej weryfikacji ww. wniosku i wskazał, że kwota jaką dotychczas Beneficjent rozliczył w ramach projektu wyniosła 17 890,16 zł (*słownie: siedemnaście tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt złotych i szesnaście groszy*).

W dniu 19 stycznia 2018 roku Beneficjent złożył wniosek nr RPSW.09.01.00-26-0038/16-004-01 za okres od 01.10.2017 r. do 31.12.2017 r., rozliczając nim w dalszym ciągu pierwszą transzę dofinansowania i jednocześnie wnioskując o wypłatę kolejnej.

Ponadto, we wniosku tym, Wnioskodawca poinformował Organ o problemach napotkanych w trakcie realizacji projektu wskazując, że: *„W bieżącym okresie realizacji pojawiły się opóźnienia w rekrutacji uczestników projektu będących podopiecznymi Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach”*. Środkiem zaradczym na powyższe miała być zmiana harmonogramu płatności, lecz nie został on złożony przez Beneficjenta poprawnie.

IZ w dniu 01 lutego 2018 roku dokonał negatywnej weryfikacji wyżej wymienionego wniosku. Jednocześnie poinformowała Stronę o tym, że: *„Beneficjent nie rozlicza wymaganego min. 70 % przekazanego dofinansowania, w związku z tym, nie może wnioskować o kolejną transzę (...)”*.

Organ w dniu 23 marca 2018 roku dokonał pozytywnej weryfikacji wniosku nr RPSW.09.01.00-26-0038/16-004-02 za okres od 01.10.2017 r. do 31.12.2017 r. W informacji tej wskazano, że kwota środków rozliczonych przez Beneficjenta tym wnioskiem wyniosła 36 714,88 zł (*słownie: trzydzieści sześć tysięcy siedemset czternaście złotych i osiemdziesiąt osiem groszy*). Z powyższego wynikało również, że kwota dofinansowania rozliczona przez

Stronę od początku realizacji projektu wyniosła jedynie 54 605,04 zł (*słownie: pięćdziesiąt cztery tysiące sześćset pięć złotych i cztery grosze*), co stanowiło tylko 27,12 % pierwszej transzy przekazanych środków.

Dnia 16 kwietnia 2018 roku Strona złożyła wniosek o płatność nr RPSW.09.01.00-26-0038/16-005-02 za okres od 01.01.2018 r. do 31.03.2018 r, rozliczając nadal pierwszą transzę i wnioskując o wypłatę drugiej w wysokości 307 408,66 zł (*słownie: trzysta siedem tysięcy czterysta osiem złotych i sześćdziesiąt sześć groszy*). Wniosek ten zawierał braki i uchybienia, w związku z czym, Organ dokonał negatywnej jego weryfikacji. Ponadto Wnioskodawca i tym wnioskiem nie rozliczył wymaganego min.70% przekazanego dofinansowania.

W dniu 27 kwietnia 2018 roku do DW EFS wpłynęło pismo od Beneficjenta z prośbą o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu realizacji projektu do 30 lipca 2018 roku. Uzasadniając swoje żądanie Strona podała, że: *„Pojawiła się możliwość uzyskania zatrudnienia przez część uczestników projektu, dzięki zrealizowaniu dodatkowego zakresu merytorycznego stażu, na którego potrzebny czas realizacji obejmuje czerwiec i lipiec 2018r.”* ponadto wskazała, że: *„przedłużenie terminu pozwoli podnieść efektywność zatrudnieniową uczestników projektu, zwiększyć płynność finansową projektodawcy, który zaangażował własne środki w jego realizację oraz zapewnić wszystkie usługi w pełnym wymiarze, które mają pozytywny wpływ na aktywizację uczestników projektu”*.

Organ pismem z dnia 8 maja 2018 roku poinformował Beneficjenta, że wydłużenie terminu realizacji projektu uzależnione jest od bezzwłocznego złożenia poprawnie zaktualizowanego wniosku o dofinansowanie wraz z harmonogramem płatności.

Wnioskodawca nie złożył poprawnie zaktualizowanego wniosku wraz z harmonogramem, w konsekwencji czego, IZ pismem z dnia 11 czerwca 2018 roku poinformowała Stronę, że nie wyraża zgody na przedłużenie okresu trwania projektu.

Następnie w dniach 30 sierpnia 2018 roku i 20 września 2018 roku IZ wzywała Stronę do bezzwłocznego złożenia wniosków o płatność i rozliczenia otrzymanego dofinansowania.

W dniu 9 października 2018 roku Beneficjent poinformował Organ, że: *„(...)do końca tygodnia(...)”* przedłoży poprawione wnioski i *„przekaze niezbędne informacje”*.

Pomimo zobowiązania Wnioskodawca nie przedstawił IZ w zadeklarowanym przez siebie terminie aktualizacji wniosków, ani żadnych informacji.

W dalszej kolejności, Organ pismem z dnia 20 listopada 2018 roku ponownie wezwał Wnioskodawcę do złożenia poprawionych i kompletnych wniosków o płatność, tj. wniosku rozliczającego (wniosek nr RPSW.09.01.00-26-0038/16-005-03) oraz wniosku końcowego (wniosek nr RPSW.09.01.00-26-0038/16-006-01).

Ponadto, w piśmie tym, IZ wskazała, że zgodnie z Regulaminem Konkursu Beneficjent powinien przesłać informację o spełnieniu efektywności społecznej i zatrudnieniowej.

Strona po raz kolejny pozostawiła żądanie IZ bez odpowiedzi.

Następnie pismem z dnia 8 stycznia 2019 roku Organ po raz kolejny wezwał Wnioskodawcę do złożenia końcowego wniosku o płatność. W piśmie tym IZ podkreśliła fakt, że skoro projekt trwał do 31 maja 2018 roku, Wnioskodawca był zobowiązany do złożenia końcowego wniosku o płatność wraz ze zwrotem niewykorzystanych środków dofinansowania na rachunek IZ do 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia realizacji projektu tj. do dnia 30 czerwca 2018 roku.

W dniu 12 września 2019 roku do IZ wpłynęło pismo od Beneficjenta, w którym poprosił:

„o niezastosowanie reguły proporcjonalności z uwagi na zrealizowanie celu szczegółowego projektu” wyjaśniając przy tym, że: *„niższa wartość wskaźnika rezultatu dot. nabycia doświadczenia wynika z niezastosowania staży dla wszystkich uczestników, gdyż nie w każdym przypadku było to uzasadnione z powodu podjęcia zatrudnienia lub ze względu na zły stan zdrowia uczestników (fizyczny lub psychiczny)”* ponadto wskazał również, że: *„We wniosku końcowym we wskaźnikach rezultatu, osoby, które znalazły zatrudnienie, a np. nie uczestniczyły w szkoleniach czy stażu zaliczono do wskaźników rezultatu dotyczących nabycia kwalifikacji i doświadczenia(...)”*.

Dnia 24 września 2019 roku Organ poprosił Stronę o przesłanie dodatkowych dokumentów potwierdzających wydatki na organizację staży m.in. faktur i dowodów zapłat rozliczających staże.

W związku z brakiem odpowiedzi ze strony Wnioskodawcy na powyższe pismo, DW EFS pismem z dnia 30 września 2019 roku poinformował Beneficjenta, że wyznacza mu *„ostateczny termin na przesłanie dokumentów i wyjaśnień do dnia 2 października 2019 roku”*.

Powyższe pismo Strony także pozostało bez odpowiedzi.

Dnia 8 października 2019 roku została sporządzona przez Organ informacja o negatywnej weryfikacji wniosku nr RPSW.09.01.00-26-0038/16-005-04, w której Wnioskodawca został zobowiązany *„w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego pisma”* do przesłania faktur lub równoważnych dokumentów księgowych potwierdzających wydatki, jak również został pouczone o tym, że: *„w przypadku niezłożenia w terminie wniosku o płatność wraz z kompletem dokumentów zostanie wypowiedziana Umowa z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia”*

Wnioskodawca nie przesłał dokumentów wymaganych przez IZ.

W dniu 9 października 2019 roku Organ dokonał negatywnej weryfikacji wniosku końcowego nr RPSW.09.01.00-26-0038-006-02, dodatkowo zobowiązując Wnioskodawcę do przedstawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych potwierdzających wszystkie wydatki/koszty rozliczane tym wnioskiem. Ponadto w ww. informacji Strona została ponownie pouczone, o tym, że: *„w przypadku niezłożenia w terminie wniosku o płatność wraz z kompletem dokumentów zostanie wypowiedziana Umowa z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia”*.

Beneficjent nie przesłał dokumentów o które prosił Organ.

Biorąc pod uwagę fakt, że Strona nie składała wniosków w obowiązujących terminach i nie przesyłała ich poprawnie wypełnionych, Organ rozwiązał Umowę z Beneficjentem z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia.

DW EFS w piśmie z dnia 22 października 2019 roku poinformował Wnioskodawcę o tym, że Umowa została wypowiedziana. Dodatkowo w ww. piśmie Organ pouczył

Beneficjenta o tym, że: „w terminie 1 miesiąca od otrzymania pisma”, ma możliwość przedstawiać dokumenty potwierdzające prawidłowe wydatkowanie całości kwot rozliczanych we wnioskach o płatność nr RPSW.09.01.00-26-0038/16-005-05 i nr RPSW.09.01.00-26-0038/16-006-03.

Powyższe wypowiedzenie Umowy zostało doręczone Beneficjentowi w dniu 31 października 2019 roku.

IZ dnia 18 listopada 2019 roku i 19 listopada 2019 roku dokonała negatywnych weryfikacji powyższych wniosków, które Strona złożyła w dniu 18 października 2019 roku.

Ww. wnioski zostały zweryfikowane negatywnie „z powodu braku przesłania faktur i równoważnych dokumentów księgowych potwierdzających wszystkie wydatki/koszty rozliczane” tymi wnioskami.

Ponadto w informacjach o negatywnej weryfikacji ww. wniosków Organ pouczył Wnioskodawcę o tym, że: „(...)Beneficjent ma prawo wydatkowania wyłącznie tej części otrzymanych transz dofinansowania, które odpowiadają prawidłowo zrealizowanej części projektu. Chcąc rozliczyć prawidłowo zrealizowaną część projektu, Beneficjent jest zobowiązany przedstawić wniosek o płatność. IZ w dalszej części tych informacji wskazała Wnioskodawcy, że: „poprawiony wniosek o płatność należy przekazać do Instytucji Zarządzającej wraz z wymaganymi dokumentami najpóźniej do dnia rozwiązania Umowy o dofinansowanie, tj. do dnia 30 listopada 2019 roku. W przypadku przedłożenia w/w dokumentów po upływie określonego terminu, Instytucja Zarządzająca pozostawi wniosek bez rozpoznania, wezwie Beneficjenta do zwrotu środków, a w przypadku jego braku, rozpocznie postępowanie administracyjne zmierzające do wydania decyzji administracyjnej dot. określenia kwoty dofinansowania przypadającej do zwrotu”.

W dniu 30 listopada 2019 roku Wnioskodawca złożył kolejną wersję wniosku rozliczającego zaliczkę nr RPSW.09.01.00-26-0038/17-005-06 oraz wniosku końcowego nr RPSW.09.01.00-26-0038/17-006-04.

Podczas weryfikacji wniosku końcowego IZ ustaliła, że Beneficjent nie zrealizował następujących wskaźników rezultatu odnoszących się do bezpośrednich efektów projektu:

- 1) „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu” (wartość założona do osiągnięcia -24, wartość osiągnięta -3);
- 2) „ Liczba osób zagrożonych, które uzyskały doświadczenie zawodowe po opuszczeniu programu (wartość założona do osiągnięcia -28, wartość osiągnięta -24);

Ponadto Wnioskodawca nie przesłał informacji niezbędnych do weryfikacji spełnienia obligatoryjnego kryterium dostępu w odniesieniu do osiągnięcia poziomu efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym i zatrudnieniowym. Nie przesłanie przez Stronę informacji potwierdzających osiągnięcie ww. kryterium, spowodowało, że IZ uznała, iż kryterium to nie zostało przez Beneficjenta spełnione.

IZ uznając, że Beneficjent nie spełnił obligatoryjnego kryterium dostępu, które ma postać „0-1” tzn. „spełnia- nie spełnia”, a także nie osiągnął zakładanych wartości wskaźników rezultatu i tym samym nie zrealizował celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego oraz celu głównego projektu, postanowiła zastosować regułę proporcjonalności.

Organ stosując regułę proporcjonalności, uznał za niekwalifikowalne wszystkie wydatki rozliczone przez Stronę w ramach realizacji projektu, co oznacza, że Wnioskodawca zobowiązany jest do zwrotu 100% wypłaconych środków w wysokości 201 347,50 zł (*słownie: dwieście jeden tysięcy trzysta czterdzieści siedem złotych i pięćdziesiąt groszy*).

Dnia 17 stycznia 2020 roku IZ, w związku z zastosowaniem reguły proporcjonalności, zweryfikowała pozytywnie wnioski o płatność nr RPSW.09.01.00-26-0038/16-005-06 oraz końcowy nr RPSW.09.01.00-26-0038/16-006-04 jednocześnie sporządzając sprostowania do wniosków nr RPSW.09.01.00-26-038/16-003-02 i nr RPSW.09.01.00-26-038/16-004-02, a Beneficjent został zobowiązany do zwrotu dofinansowania na rachunek bankowy IZ w terminie 14 dni.

Wnioskodawca nie zastosował się do powyższych zaleceń i nie zwrócił środków na konto Organu.

W związku z brakiem zwrotu środków przez Beneficjenta DW EFS pismem z dnia 5 lutego 2020 roku ponownie wezwał Stronę do zwrotu kwoty dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia ich

przekazania, tj. od dnia 19 lipca 2017 roku do dnia ich zwrotu na rachunek bankowy IZ, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia omawianego wezwania.

Powyższe pismo Wnioskodawca odebrał w dniu 10 lutego 2020 roku.

Strona w tym przypadku również nie zastosowała się do ww. wezwania i nie dokonała zwrotu kwoty dofinansowania na rachunek bankowy IZ. Wobec tego Organ pismem z dnia 26 lutego 2020 roku poinformował Pana (...) o wszczęciu postępowania administracyjnego.

Wnioskodawca ww. wezwanie odebrał w dniu 3 marca 2020 roku.

Zawiadomieniem z dnia 23 marca 2020 roku IZ poinformowała Beneficjenta o zgromadzeniu materiału dowodowego.

Powyższe zawiadomienie zostało doręczone Wnioskodawcy dnia 30 marca 2020 roku.

Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną związaną z pandemią COVID-19, Urząd był niedostępny dla interesantów, w związku z czym Strona nie miała możliwości bezpośredniego zapoznania się z materiałem dowodowym. IZ pismem z dnia z dnia 30 kwietnia 2020 roku poinformowała Wnioskodawcę o powyższym i zawiadomiła, że po ustaniu przeszkody w dostępie do akt postępowania administracyjnego, wyśle ponownie informację o możliwości zapoznania się z nimi.

Ww. pismo Wnioskodawca odebrał dnia 8 maja 2020 roku.

W związku z tym, że od dnia 25 maja 2020 roku Urząd wprowadził możliwość bezpośredniej obsługi interesantów, IZ pismem z tego samego dnia poinformowała Beneficjenta, iż w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego pisma ma prawo wglądu w akta sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów, a także możliwość wypowiedzenia się, co do zebranych w sprawie dowodów.

Powyższe pismo zostało doręczone Stronie w dniu 28 maja 2020 roku.

Dnia 1 czerwca 2020 roku Beneficjent stawił się w DW EFS, zapoznał się ze zgromadzonym materiałem dowodowym oraz sporządził fotokopię dokumentów. Nie wypowiedział się, co do materiału dowodowego.

Stan prawny

Podstawę do realizacji zadań w projekcie pn. (...) stanowiła w szczególności Umowa o dofinansowanie nr (...) z dnia (...).

Powyższa Umowa nie jest umową starannego działania ale jest umową rezultatu, co oznacza, że na jej podstawie otrzymuje się środki na konkretny cel jakim jest zrealizowanie projektu.

Wnioskodawca podpisując Umowę zobowiązał się do realizacji i utrzymania celu projektu zgodnie z Wnioskiem o dofinansowanie, w tym m.in. do osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu na zakładanym poziomie.

Ponadto na podstawie § 4 ust. 1 Umowy Beneficjent oświadczył, że zapoznał się m.in. z treścią *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, postanowieniami SzOOP oraz zobowiązał się do realizacji projektu zgodnie z ich postanowieniami.

Cel główny projektu, jakim była aktywizacja społeczno-zawodowa dla 40 osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, miał przyczynić do realizacji celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego 9i.

Wnioskodawca sam określił wskaźniki, za które pozytywnie oceniono jego Wniosek i na których realizację otrzymał dofinansowanie.

W części 1.6. Wniosku Beneficjent wskazał, że wsparcie w ramach projektu będzie realizowane poprzez kompleksową i zindywidualizowaną aktywizację społeczno-zawodową obejmującą działania wspierające uczestników w wymiarze społecznym poprzez terapię, indywidualne poradnictwo psychospołeczne, coaching oraz w wymiarze zawodowym mające na celu podnoszenie/zmianę kwalifikacji/kompetencji, poprzez staże, pośrednictwo pracy, zatrudnienie wspomaganie dla osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z Regulaminem konkursu, projekty zakładające wsparcie aktywizacji społeczno-zawodowej musiały spełnić na obligatoryjnym poziomie kryterium dostępu dotyczące osiągnięcia efektywności społeczno-zatrudnieniowej, mierzone w terminie do trzech miesięcy od zakończenia udziału uczestnika w projekcie. Ponadto w Regulaminie w rozdziale III, sekcji 3.2 (str. 105) jasno i precyzyjnie wskazano, że: „ocena zgodności wniosku z kryteriami dostępu ma postać „0-1” tzn. „spełnia-nie spełnia”. Powyższe oznacza,

że spełnienie kryterium dostępu jest warunkiem otrzymania dofinansowania z EFS i z całym przekonaniem należy stwierdzić, że jeśli spełnienie powyższego kryterium stanowi podstawę do otrzymania dofinansowania, to w przypadku, kiedy nie zostaje ono spełnione, dofinansowanie nie może być przyznane. W przedmiotowej sprawie kryterium to było weryfikowane na etapie oceny merytorycznej Wniosku. Beneficjent założył realizację ww. kryterium na obligatoryjnym poziomie, został wybrany do dofinansowania i wypłacono mu dotację. Oczywistym staje się więc, że w przypadku kiedy kryterium to nie zostaje spełnione, dofinansowanie uprzednio wypłacone (tak jak ma to miejsce w przedmiotowej sprawie) podlega zwrotowi.

Biorąc pod uwagę postanowienia Regulaminu rozdział III, sekcja 3.2 (str.102) w odniesieniu do powyższego kryterium dostępu, Beneficjent zobowiązany był do monitorowania poziomu efektywności społeczno-zatrudnieniowej wśród uczestników projektu. Zgodnie z § 6 pkt 4 Umowy Strona musiała dokonywać pomiaru tej efektywności oraz przedstawiać (w trakcie rozliczania projektu a także w okresie jego trwałości) informacje niezbędne do weryfikacji tego kryterium. Powyższe zostało również zawarte w Regulaminie Konkursu rozdziale III, sekcji 3.2 (str. 102) wskazano: *„Beneficjent na etapie realizacji projektu zobowiązany jest przekazywać informacje o spełnieniu kryterium dotyczącego efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym oraz w wymiarze zatrudnieniowym (...)”*.

Ponadto dokonując analizy postanowienia zawartego w § 6 pkt 6 Umowy Wnioskodawca musiał zobowiązać uczestników Projektu do dostarczenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektywności zatrudnieniowej i społecznej do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie.

Organ ustalił, że w trakcie okresu realizacji projektu jak i po jego zakończeniu Beneficjent naruszył wiele postanowień zawartych we Wniosku, Umowie i Regulaminie Konkursu.

Dokonując analizy postanowień jakie zostały naruszone przez Beneficjenta, należy zacząć od warunków przekazywania Wnioskodawcy dofinansowania.

Jak wynika z postanowień § 10 ust. 1 Umowy, Strony ustaliły, że dofinansowanie było przekazywane w formie transz.

Pierwsza transza była przekazana Beneficjentowi na podstawie złożonego wniosku o płatność natomiast wypłata następnych transz miała następować zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 2 lit. a Umowy, z którego wynika, że: „*kolejne transze dofinansowania (n+1) przekazywane są po złożeniu i zweryfikowaniu wniosku o płatność rozliczającego ostatnią transzę (n)*” oraz po spełnieniu poniższego warunku:

a) „*wykazaniu w tym wniosku o płatność wydatków kwalifikowalnych rozliczających co najmniej 70 % łącznej kwoty transz dofinansowania (...)*”.

Bez wątpienia należy stwierdzić, że Wnioskodawca nie wywiązał się z obowiązujących postanowień Umowy w tym zakresie, gdyż w całym okresie realizacji projektu nie rozliczył wydatków kwalifikowalnych na wymaganym poziomie 70% wypłaconej pierwszej transzy, w związku z czym, Organ nie miał podstaw do wypłaty wnioskowanej przez Beneficjenta kolejnej transzy.

Należy wskazać, że Beneficjent wiele razy naruszył § 7 ust. 4 Umowy, z którego brzmienia wynika, że: „*Na wezwanie IZ Beneficjent zobowiązuje się do przedstawienia dokumentów/oświadczeń związanych z realizacją projektu*”. Organ niejednokrotnie w korespondencji z Beneficjentem prosił o przesłanie uzupełnionych, poprawnie wypełnionych wniosków o płatność, jak również dokumentów na potwierdzenie realizacji projektu. Strona całkowicie to ignorowała, nie stosowała się do powyższego i nie przedkładała dokumentów o które prosiła IZ, niezbędnych do uznania za kwalifikowalne zadeklarowanych we wnioskach wydatków.

Następnie dokonując wykładni § 12 ust. 2 Umowy, na podstawie którego: „*Beneficjent składa drugi i kolejne wnioski o płatność zgodnie z harmonogramem płatności, o którym mowa w § 11 ust. 1, w terminie do 10 dni roboczych od zakończenia okresu rozliczeniowego, z zastrzeżeniem, że końcowy wniosek o płatność, przy jednoczesnym zwrocie niewykorzystanych środków dofinansowania na rachunek IZ, składany jest w terminie do 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji projektu*” należy uznać, że Beneficjent naruszył postanowienia przytoczonego artykułu Umowy. Pierwszą wersję

wniosku końcowego, czyli wniosku na zakończenie realizacji projektu, Strona złożyła dopiero w dniu 1 sierpnia 2019 roku.

Na szczególną uwagę w tym miejscu zasługuje fakt, że projekt trwał w okresie od 1 maja 2017 roku do 31 maja 2018 roku, więc wniosek końcowy o płatność Beneficjent powinien był złożyć do 30 czerwca 2018 roku. Wyżej wymieniony wniosek nie mógł być zatwierdzony przez IZ ze względu na uchybienia, a to powodowało, że Beneficjent był zobowiązany do złożenia kolejnych wersji tego wniosku. Ponadto Strona nie złożyła prawidłowej wersji wniosku za okres od 01 stycznia 2018 roku do 31 marca 2018 roku.

W związku z uchyleniem się Beneficjenta od składania wniosków o płatność, czyli działania niezgodnie z warunkami zawartej Umowy, Organ nie mógł pozostać w bezczynności i zastosował § 33 ust. 2 pkt 4 i 5 Umowy, zgodnie z którymi: „IZ może rozwiązać niniejsza umowę z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia, w przypadku gdy Beneficjent nie przedkłada zgodnie umową wniosków o płatność, z zastrzeżeniem § 11 ust. 5” oraz w przypadku, gdy „Beneficjent nie przedkłada uzupełnienia wniosku o płatność w terminach i zakresie wyznaczonym przez IZ”, tj. wypowiedział Umowę zawartą z Wnioskodawcą z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia.

Stosownie do § 35 ust. 2 Umowy „W przypadku rozwiązania umowy w trybie § 33 ust. 2, Beneficjent ma prawo do wydatkowania wyłącznie tej części otrzymanych transz dofinansowania, które odpowiadają prawidłowo zrealizowanej części projektu”. Strona pomimo wypowiedzianej Umowy, w dalszym ciągu miała możliwość rozliczyć projekt, jak również przesłać informację o uzyskanym poziomie kryterium dostępu, jednak tego nie uczyniła.

Beneficjent nie przedstawiał w trakcie rozliczania projektu, jak i po jego zakończeniu, żadnych informacji na temat uzyskanego poziomu efektywności społecznej i zatrudnieniowej a przecież kluczowym dla powodzenia projektu było zrealizowanie założonych w nim wskaźników rezultatu bezpośredniego dotyczących tej efektywności. Efektywność społeczno-zatrudnieniowa w wymiarze społecznym miała oznaczać odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie dokonali postępu w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej lub podjęli dalszą aktywizację, natomiast efektywność społeczno-zatrudnieniowa w wymiarze zatrudnieniowym oznaczała odsetek uczestników projektu,

którzy po zakończeniu udziału w projekcie, zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie, podjęli zatrudnienie lub samozatrudnienie.

Brak przedstawiania przez Wnioskodawcę dokumentów na dowód spełnienia kryterium dostępu dotyczącego osiągnięcia poziomu efektywności społecznej i zatrudnieniowej powodowało, że IZ w żaden sposób nie mogła określić poziomu efektywności jaki został osiągnięty przez Stronę, w związku z czym, należało uznać, że powyższe kryterium nie zostało spełnione.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na fakt, że to przecież Wnioskodawca musiał zobowiązać uczestników projektu na etapie ich rekrutacji, do dostarczenia dokumentów do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie na potwierdzenie osiągnięcia efektywności zatrudnieniowej i efektywności społecznej. To Beneficjent podpisuje Umowę z Instytucją Zarządzającą i to na nim spoczywa odpowiedzialność za prawidłową jej realizację.

Ponadto Beneficjent zobowiązany był do monitorowania i osiągania wskaźników na określonym we Wniosku poziomie, jednak zostało to przez niego zaniechane. Podczas weryfikacji końcowego wniosku stwierdzono, że Strona nie zrealizowała wskaźników rezultatu określonych we Wniosku o dofinansowanie. Gdyby Strona prawidłowo monitorowała poziom osiągania wskaźników to zapewne byłaby w stanie zastosować odpowiednie środki zaradcze i zrealizować wskaźniki na poziomie założonym we Wniosku.

W Regulaminie konkursu w rozdziale II w sekcji 2.3 podsekcji 2.3.1 podkreślono, że w przypadku nieosiągnięcia zakładanych przez Wnioskodawcę wskaźników, będzie zastosowana reguła proporcjonalności, której szczegółowe zasady znajdują się w § 27 ust. 1 pkt 2 Umowy. Z przytoczonego wyżej paragrafu Umowy wynika, że: *„IZ stosuje regułę proporcjonalności na zakończenie projektu tj. przed zatwierdzeniem końcowego wniosku o płatność w przypadku nieosiągnięcia celu projektu, wyrażonego wskaźnikami produktu lub rezultatu bezpośredniego, a także nie dotrzymania trwałości projektu, Instytucja Zarządzająca może uznać, w odpowiednim zakresie, za niekwalifikowalne wydatki dotychczas rozliczone i wykazane we wnioskach o płatność”*.

Oznacza to, że w sytuacji naruszenia Umowy w zakresie odnoszącym się do założeń projektowych, w tym niezrealizowania wskaźników, konsekwencją jest zastosowanie reguły proporcjonalności.

Mając na uwadze powyższe, Beneficjent zapoznając się z obowiązującym Regulaminem konkursu, jak również podpisując Umowę, był świadomy jakie konsekwencje niesie za sobą niezrealizowanie wskaźników określonych we Wniosku.

Organ, zważywszy na to, że Wnioskodawca nie osiągnął założeń merytorycznych w projekcie, w tym nie spełnił kryterium dostępu, a także nie zrealizował wskaźników rezultatu na wskazanych przez siebie poziomie, co za tym idzie, nie zrealizował celu głównego i szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego, postanowił zastosować regułę proporcjonalności.

W związku z powyższym IZ wzięła pod uwagę rozdział 8.8 pkt 3, 4 i 5 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 22 sierpnia 2019 r.* (dalej: *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności*) z których brzmienia wynika, że: „Założenia merytoryczne projektu(...) mierzone są poprzez wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego, określone we wniosku o dofinansowanie” oraz „Zgodnie z regułą proporcjonalności w przypadku nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu właściwa instytucja będąca stroną umowy może uznać za niekwalifikowalne wszystkie wydatki lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu” przy czym „wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu”

Wskazane ww. stanowisko jest również utrwalone w orzecznictwie. W prezentowaną linię orzecznictwa wpisuje się wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 lipca 2016 r. II GSK 341/15 z którego brzmienia wynika, że reguła proporcjonalności: „Dotyczy rozliczenia projektu pod względem finansowym w zależności od stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu. W związku z powyższym: a) w przypadku niespełnienia kryterium dostępu w ramach projektu – **podmiot będący stroną umowy może uznać wszystkie wydatki dotychczas rozliczone w ramach projektu za niekwalifikowalne**; b) w **przypadku** niespełnienia kryterium strategicznego w ramach projektu lub **nieosiągnięcia celu projektu (wyrażonego wskaźnikami produktu lub rezultatu) w zależności od założeń wskazanych w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu**”.

Biorąc pod uwagę powyższe, jak również działając zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków* i postanowieniami Umowy na etapie rozliczenia końcowego wniosku o płatność, Organ ocenił stopień osiągnięcia założeń merytorycznych, które Beneficjent, określił we Wniosku.

Wnioskodawca założył osiągnięcie wskaźnika kluczowego rezultatu bezpośredniego - *liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu* na poziomie 24 osób a realizował ten wskaźnik na poziomie 3 osób. Ponadto wskazał, że 28 osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym uzyska doświadczenie zawodowe po opuszczeniu programu a ostatecznie wykazał jego realizację na poziomie 24 osób. Wymienione wskaźniki rezultatu określone przez Beneficjenta we Wniosku o dofinansowanie nie zostały zatem zrealizowane, a co za tym idzie, cel główny projektu i cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 9i nie został osiągnięty. Działania w ramach PI 9i polegają przede wszystkim na zwiększeniu aktywności w poszukiwaniu pracy, podnoszeniu kwalifikacji i podejmowaniu zatrudnienia. Rezultatem tego jest ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego oraz zwiększenie szans na zatrudnienie osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Mają one doprowadzać do realnych zmian na rynku pracy, dlatego tak istotne jest osiągnięcie wskaźników założonych w projekcie.

Należy podkreślić, że założone wartości docelowe niezrealizowanych wskaźników Strona oszacowała samodzielnie na podstawie własnych badań. Ryzyko związane z osiągnięciem tychże wartości, identyfikowane choćby z racji wielu czynników zewnętrznych mających na nie wpływ, Beneficjent powinien uwzględnić na etapie formułowania założeń projektowych. Ponadto we Wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca wskazał, że opracowany projekt oraz zgłaszane w nim rozwiązania wynikają z jego wiedzy i znajomości problemów rynkowych, a on sam, jak i jego Partnerzy, nie są nowicjuszami w realizacji projektów dofinansowywanych ze środków unijnych, gdyż posiadają doświadczenie w tej dziedzinie.

Omawiając kwestię stosowania reguły proporcjonalności nie należy pomijać faktu, iż posłużenie się regułą proporcjonalności może mieć zastosowanie w sytuacji gdy,

nieosiągnięcie założeń merytorycznych projektu wynika z przyczyn leżących po stronie Beneficjenta, co też ma miejsce w przedmiotowej sprawie.

Podczas ustalania przyczyn nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu, Organ wziął pod uwagę stopień niedochowania należytej staranności przez Wnioskodawcę oraz okoliczności zewnętrzne mogące mieć wpływ na nieosiągnięcie założeń w projekcie.

W przedmiotowej sprawie IZ nie widzi żadnych warunków zewnętrznych, które mogły wpłynąć na możliwość nieosiągnięcia założonych wskaźników przez Stronę.

Jak już wcześniej wspomniano, Beneficjent na etapie realizacji projektu nie informował o wysokim ryzyku nieosiągnięcia celu głównego projektu, jak również nie podejmował żadnych działań, które mogłyby uchronić przed jego niezrealizowaniem. Została zatem niedochowana należyta staranność w realizowaniu projektu przez Beneficjenta, czego skutkiem jest niezrealizowanie przez niego wskaźników. Można jedynie przypuszczać, że powyższe spowodowane jest nieprawidłowymi postanowieniami określonymi przez Wnioskodawcę we Wniosku jak również nieodpowiednim doborem osób zaangażowanych w realizację projektu.

Nie należy pomijać również faktu, że na podstawie *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków* rozdział 8.8 pkt 8 lit. b i § 27 ust. 3 Umowy istnieje możliwość odstępiania od rozliczenia projektu zgodnie z regułą proporcjonalności, jeśli Beneficjent o to zawnioskuje i należycie uzasadni przyczyny nieosiągnięcia założeń, w szczególności wykaże swoje starania zmierzające do osiągnięcia założeń projektu.

W niniejszej sprawie, co prawda Beneficjent zawnioskował o odstępianie od zastosowania od reguły proporcjonalności, jednak nie uzasadnił tego w sposób należyty. Wnioskodawca wskazał jedynie, że niższa wartość wskaźnika rezultatu dotycząca nabycia doświadczenia wynikała z „niezastosowania staży dla wszystkich uczestników, gdyż nie w każdym przypadku było to uzasadnione z powodu podjęcia zatrudnienia lub ze względu na zły stan zdrowia uczestników”. Ponadto Wnioskodawca wskazał, że zaliczył do wskaźników rezultatu osoby, które nie były objęte wsparciem w ramach dofinansowania, a oczywistym przecież jest, że osoby, które faktycznie nie skorzystały ze wsparcia nie mogą być zakwalifikowane do wskaźnika rezultatu. Organ nie mógł zatem uznać powołanej przez Beneficjenta argumentacji i potraktować jej jako prawidłowego uzasadnienia umożliwiającego IZ odstępianie od reguły proporcjonalności.

Konkludując, IZ w wyniku nieosiągnięcia przez Stronę założeń merytorycznych projektu, w tym obligatoryjnego kryterium dostępu, a także niezrealizowania wskaźników rezultatu na zaplanowanym przez Wnioskodawcę poziomie, co za tym idzie niezrealizowania celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego oraz celu głównego projektu, zastosowała regułę proporcjonalności. Organ, w wyniku powyższego, uznał za niekwalifikowalne wszystkie wydatki rozliczone w ramach projektu, co oznacza, że Strona ma dokonać zwrotu 100 % wypłacony środków wraz z należnymi odsetkami.

Zagadnieniem wymagającym rozważenia w przedmiotowej sprawie jest ocena, czy naruszenie o którym mowa powyżej stanowi nieprawidłowość w rozumieniu art. 2 pkt 36 Rozporządzenia nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: Rozporządzenie nr 1303/2013).

Stosownie do ww. przepisu „nieprawidłowość” oznacza *każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem*. W świetle art. 2 pkt 36 Rozporządzenia nr 1303/2013 aby można było mówić o zaistnieniu nieprawidłowości, muszą zatem łącznie zostać spełnione następujące przesłanki:

- 1) naruszenie przepisów prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego;
- 2) działanie lub zaniechanie podmiotu gospodarczego,
- 3) wywarcie lub potencjalna możliwość wywarcia szkodliwego wpływu na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem.

W przedmiotowej sprawie Organ uznaje, że doszło do powstania nieprawidłowości, która ma szkodliwy wpływ na budżet Unii, poprzez wykorzystanie środków finansowych

pochodzących z UE niezgodnie z procedurami wskazanymi w art. 184 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) (dalej: UFP).

Art. 184 ust. 1 UFP stanowi, że: *„wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.”* co oznacza, że poprawność działania beneficjenta realizującego umowę o dofinansowanie projektu z wykorzystaniem środków UE należy dokonywać, z uwzględnieniem postanowień tej umowy oraz przepisów prawa polskiego, które powinny być wykładane i stosowane z uwzględnieniem prawa europejskiego, bowiem regulacje polskie dotyczące realizacji programów operacyjnych służą osiągnięciu wspólnych celów wynikających z prawa europejskiego i realizacji polityki spójności. Powyższe stanowisko utrwalone jest w orzecznictwie sądowym a na potwierdzenie można przytoczyć wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 grudnia 2014r., sygn. akt II GSK 1467/13, w którym wskazane zostało: *„Naczelny Sąd Administracyjny zwraca uwagę, że poprawność działania Beneficjenta realizującego umowę o dofinansowanie projektu z wykorzystaniem środków UE musi być dokonywana, z uwzględnieniem postanowień umowy łączącej Beneficjenta z IZ oraz przepisów prawa polskiego, tj. ustawy o finansach publicznych, ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, które powinny być wykładane i stosowane z uwzględnieniem prawa europejskiego, bowiem regulacje polskie dotyczące realizacji programów operacyjnych służą osiągnięciu wspólnych celów wynikających z prawa europejskiego i realizacji polityki spójności”*.

Organ stoi na stanowisku, że w przedmiotowej sprawie zostały spełnione łącznie trzy przesłanki o których mowa w art. 2 pkt 36 Rozporządzenia nr 1303/2013 uzasadniające stwierdzenie nieprawidłowości.

Po pierwsze Beneficjent naruszył przepisy prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego. Wnioskodawca podpisując Umowę zobowiązał się do realizacji projektu zgodnie z Wnioskiem o dofinansowanie. Strona działała niezgodnie z założeniami określonymi we Wniosku i postanowieniami Umowy łączącej ją z IZ, tj. nie rozliczyła otrzymanej pierwszej transzy dofinansowania w części pozwalającej na wypłacenie

kolejnej, nie spełniła kryterium dostępu, nie zrealizowała wskaźników rezultatu, co za tym idzie nie osiągnęła celu głównego projektu oraz szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego.

Po drugie konieczne jest działanie lub zaniechanie podmiotu gospodarczego. Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 37 Rozporządzenia 1303/2013 podmiotem gospodarczym jest każda osoba fizyczna, prawna lub inny podmiot biorący udział we wdrażaniu pomocy z Funduszy, z wyjątkiem państwa członkowskiego podczas wykonywania uprawnień władzy publicznej. Przesłanka działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zostanie zatem spełniona wówczas, gdy tak definiowany podmiot gospodarczy podejmie działanie niezgodne z przepisami prawa lub gdy wbrew obowiązkowi wynikającemu z prawa nie dokona określonej czynności. Przekładając powyższe rozważanie na grunt przedmiotowej sprawy, Organ doszedł do przekonania, że to Beneficjent jako podmiot dopuścił się działania naruszającego postanowienia Umowy. Wnioskodawca zobowiązał się do realizacji projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celu. Organ stoi na stanowisku, że Beneficjent temu obowiązkowi nie sprostał.

Spełnienie dwóch wyżej wymienionych przesłanek jest niewystarczające do stwierdzenia, iż mamy do czynienia z nieprawidłowością. Trzecia z przesłanek wskazuje na konieczność wystąpienia lub uprawdopodobnienia wystąpienia szkodliwego wpływu na budżet Unii poprzez obciążenie go nieprawidłowym wykorzystaniem przez Beneficjenta przekazanych środków w związku z niezgodnym z prawem działaniem podmiotu gospodarczego. W przedmiotowej sprawie zostało przyznane dofinansowanie na konkretny cel jakim była realizacja projektu zgodnie z Wnioskiem i Umową. Beneficjent otrzymał środki na kompleksową i zindywidualizowaną aktywizację społeczno-zawodową osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym przyczyniające się do realizacji celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego 9i: „*aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez wzmocnienie ich szans na zatrudnienie*”. Wypłacone Stronie dofinansowanie uszczupliło zatem budżet UE. Dotacja ta miała przynieść korzyść w postaci zrealizowania celu projektu. Cel na który przeznaczone były środki unijne nie został osiągnięty, tym samym środki te nie spełniły swojej funkcji. Bez wątpienia powoduje to powstanie konkretnej szkody w budżecie UE. Budżet unijny pokrywa bowiem jedynie wydatki zgodne z przepisami unijnymi. Skoro środki te wydatkowane są niezgodnie

z przepisami prawa i tym samym nie przyczyniły się do osiągnięcia celu projektu powinny zostać zwrócone do budżetu UE.

W dalszej kolejności, biorąc pod uwagę art. 26 ust. 6 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 818) (dalej: Ustawa wdrożeniowa) z którego brzmienia wynika, że: „*Niewykonanie wskaźnika w projekcie może stanowić przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej*” IZ uznaje, że w przedmiotowej sprawie mamy niewątpliwie do czynienia z taką nieprawidłowością, gdyż nieosiągnięcie wskaźników na założonym przez Beneficjenta poziomie spowodowane jest jego niewłaściwym działaniem w związku z realizacją projektu.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 Ustawy wdrożeniowej w przypadku wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej powstaje po stronie IZ obowiązek podjęcia odpowiednich działań zmierzających do odzyskania przekazanego Stronie dofinansowania.

Organ stwierdzając wystąpienie nieprawidłowości indywidualnej oprócz obowiązku podjęcia działań w celu odzyskania kwoty nieprawidłowości, musi mieć także na uwadze treść art. 24 ust. 11 Ustawy wdrożeniowej, czyli zasadę nieobciążania beneficjentów nieprawidłowościami będącymi konsekwencją działania lub zaniechania właściwej instytucji lub organów państwa. Po przeanalizowaniu całego procesu wdrażania projektu, Organ stoi na stanowisku, że w przedmiotowej sprawie nie zachodzą podstawy do uznania, że to IZ spowodowała powstanie nieprawidłowości. To na Beneficjencie spoczywał obowiązek realizacji projektu zgodnie z Wnioskiem i Umową.

Powyższe wskazuje na to, że środki, które Beneficjent otrzymał na realizację projektu zostały wykorzystane z naruszeniem procedur, a to uzasadnia zastosowanie art. 207 ust. 1 pkt 2 UFP zgodnie z którym: „*w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:*

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,*
- 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 UFP,*
- 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości*

- podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.”

Jak wynika bowiem z art. 207 ust. 1 pkt 2 UFP, wykorzystanie środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich z naruszeniem procedur, określonych w umowach międzynarodowych lub innych procedur obowiązujących w tym zakresie, skutkuje tym, że podlegają one zwrotowi przez beneficjenta wraz z należnymi odsetkami. W przedmiotowej sprawie z sytuacją tego rodzaju mamy niewątpliwie do czynienia, jako że Wnioskodawca nie dochował postanowień zawartej z IZ Umowy i złożonego Wniosku.

W związku z tym, IZ zobowiązana jest do podjęcia kroków zmierzających do zobligowania Beneficjenta do zwrotu wypłaconej dotacji. Na powyższą okoliczność wydaje się więc decyzję określającą kwotę dotacji przypadającą do zwrotu wraz z odsetkami, liczonymi jak dla zaległości podatkowych, od dnia wypłaty środków do dnia ich zwrotu.

Na zakończenie warto przytoczyć wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 10.05.2017 r (V SA/Wa 1118/16), zgodnie z którym: *„W gestii projektodawcy pozostaje ocena, jakie cele jest on w stanie zrealizować w ramach realizacji projektu, o dofinansowanie którego ma zamiar się ubiegać oraz czy może podjąć ryzyko ich niezrealizowania. Jednakże jeśli podmiot zdecyduje się na taki krok, musi mieć świadomość, że środki te są wydatkowane oraz rozliczane wedle reguł prawa o finansach publicznych, a więc zgodnie z podwyższonym rygorem. Podjęcie się realizacji projektu zgodnie z zawartą umową wiąże się nie tylko z prawami, ale i obowiązkami, których niedopełnienie nie może pozostawać bez konsekwencji. Taką konsekwencją może być - w przypadku braku zwrotu środków uznanych za niekwalifikowalne - zastosowanie treści art. 184 oraz art. 207 u.f.p.”.*

Przedmiotem analizy Organu było również to, czy w niniejszym postępowaniu należy zastosować przerwę w naliczaniu odsetek. Stosownie bowiem do art. 54 § 1 pkt 7 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019, poz. 900 t.j.) *„odsetek za zwłokę nie nalicza się od dnia wszczęcia postępowania administracyjnego do dnia doręczenia decyzji organu I instancji, jeżeli decyzja nie została doręczona w terminie 3 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.”* Postępowanie administracyjne wszczęte zostało w dniu 26 lutego 2020 roku, tym samym trzymiesięczny termin do doręczenia decyzji upłynął w dniu 26 maja 2020 roku. 3 miesięczny termin został zatem nieznacznie przekroczony.

Analizując zasadność wstrzymania naliczania odsetek na podstawie art. 54 § 1 pkt 7 Ordynacji podatkowej, należy jednak uwzględnić brzmienie art. 54 § 2 Ordynacji podatkowej zgodnie z którym *„Przepisu § 1 pkt 7 nie stosuje się, jeżeli do opóźnienia w wydaniu decyzji przyczyniła się strona lub jej przedstawiciel lub opóźnienie powstało z przyczyn niezależnych od organu”*. Organ stoi na stanowisku, że w przedmiotowej sprawie opóźnienie w wydaniu przedmiotowej decyzji nie powstało z przyczyn leżących po stronie Organu. Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną związaną z pandemią COVID-19, Urząd był niedostępny dla interesantów, w związku z czym Strona nie miała możliwości bezpośredniego zapoznania się z aktami. Niemożność udostępnienia Stronie akt przed wydaniem decyzji, z uwagi na zakaz osobistego przyjmowania interesantów stanowiło przeszkodę do zakończenia postępowania w ustawowym terminie. IZ obowiązana była zapewnić Stronie czynny udział w toku prowadzonego postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić jej wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Mając na uwadze powyższe, Organ nie widzi podstaw do zastosowania przerwy w naliczaniu odsetek za zwłokę, dlatego też, zwrot powinien nastąpić wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia 19 lipca 2017 roku do dnia ich zwrotu.

IZ nie mogła odstąpić od nakazania Beneficjentowi zwrotu środków, gdyż kwestia ta nie podlega jej uznaniu. Obowiązek kontroli wydatkowania środków publicznych wynika bowiem ściśle z dyscypliny finansów publicznych, stanowiącej niepodważalną zasadę gospodarowania tego rodzaju środkami.

Z uwagi na powyższe, organ postanowił jak na wstępie.

**Marszałek Województwa
Świętokrzyskiego**

Pouczenie:

Na podstawie art. 207 ust 12a u.f.p. od decyzji niniejszej nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z treści decyzji może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszej decyzji.

Na podstawie art. 207 ust. 4 pkt 3 u.f.p. beneficjent, który nie zwrócił środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji określającej kwotę przypadającą do zwrotu zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Na podstawie art. 52 § 3 ustaw z dnia z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 t. j.), jeżeli stronie przysługuje prawo do zwrócenia się do organu, który wydał decyzję z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona może wnieść skargę na tę decyzję bez skorzystania z tego prawa.